

Skatt, tull och exekution

3



Förslag till statsbudget för 2003

Skatt, tull och exekution

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	7
2	Skatt, tull och exekution	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutveckling.....	9
3	Politikområde Skatt, tull och exekution.....	11
3.1	Omfattning.....	11
3.2	Utgiftsutveckling.....	11
3.3	Mål.....	12
3.4	Politikens inriktning	12
3.4.1	Utveckling av verksamheten.....	12
3.4.2	Internationellt samarbete.....	13
3.4.3	Förenklingar	13
4	Skatt och exekution	15
4.1	Politikens inriktning	15
4.1.1	Skattekontroll.....	15
4.1.2	Riksskatteverket och skattemyndigheternas organisation	15
4.1.3	Skattebrottsenheterna	15
4.1.4	Exekutionsväsendet.....	16
4.1.5	INIT-projektet	16
4.1.6	Kronofogdemyndigheternas organisation	16
4.2	Insatser	16
4.3	Resultatbedömning	17
4.3.1	Analyser och slutsatser	18
4.4	Revisionens iakttagelser	19
4.5	Budgetförslag.....	20
4.5.1	3:1 Riksskatteverket	20
4.5.2	3:2 Skattemyndigheterna	20
4.5.3	3:4 Kronofogdemyndigheterna	21
5	Tull.....	23
5.1	Politikens inriktning	23
5.1.1	Tullverkets organisation	23
5.1.2	Utveckling av verksamheten.....	23
5.1.3	Arlanda.....	24

5.1.4	Förstärkning av gränsskyddet	24
5.2	Insatser	24
5.3	Resultatbedömning.....	24
5.3.1	Analys och slutsatser	27
5.4	Revisionens iakttagelser.....	28
5.5	Budgetförslag	28
5.5.1	3:3 Tullverket	28
6	Kustbevakningens verksamhet avseende tullkontroll	31
6.1	Politikens inriktning.....	31
6.2	Resultatbedömning.....	31
6.2.1	Analys och slutsatser	31

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	7
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde Skatt, tull och exekution.....	9
2.2 Härledning av ramnivå 2003-2004. Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	10
3.1 Utgiftsutveckling inom politikområde Skatt, tull och exekution.....	11
4.1 Anslagsutveckling för anslag 3:1 Riksskatteverket.....	20
4.2 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:1 Riksskatteverket.....	20
4.3 Anslagsutveckling för anslag 3:2 Skattemyndigheterna	20
4.4 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:2 Skattemyndigheterna	20
4.5 Anslagsutveckling för anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna	21
4.6 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:4 Kronofogde- myndigheterna	21
5.1 Uppbörd och produktivitet - Tullverket.....	25
5.2 Samhällsekonomiskt beslagsvärde - Tullverket	26
5.3 Anslagsutveckling för anslag 3:3 Tullverket	28
5.4 Offentligrättslig verksamhet - Tullverket.....	28
5.5 Uppdragsverksamhet - Tullverket.....	28
5.6 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:3 Tullverket.....	28

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. för budgetåret 2003 anvisar anslagen under utgiftsområde 3 *Skatt, tull och exekution* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
3:1 Riksskatteverket	Ramanslag	483 156
3:2 Skattemyndigheterna	Ramanslag	5 087 212
3:3 Tullverket	Ramanslag	1 267 607
3:4 Kronofogdemyndigheterna	Ramanslag	1 427 948
Summa		8 265 923

2 Skatt, tull och exekution

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar skatteförvaltningen (Riksskatteverket och skattemyndigheterna), Tullverket och exekutionsväsendet (Riksskatteverket och kronofogdemyndigheterna). Den av myndigheterna bedrivna verksamheten ingår i politikområdet *Skatt, tull och exekution*.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Utfall 2001	Anslag 2002 ¹	Utgifts- prognos 2002	Förslag anslag 2003	Beräknat anslag 2004
Politikområdet Skatt, tull och exekution	6 432 ²	8 059	8 059	8 266	8 471
Totalt för utgiftsområde 3	6 432²	8 059	8 059	8 266	8 471

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget i samband med 2002 års ekonomiska vårproposition och förslag till tilläggsbudget i denna proposition.

² Fram t.o.m. 2001 ingår och därmed redovisas anslaget Kronofogdemyndigheterna under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

**Tabell 2.2 Härledning av ramnivå 2003-2004.
Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution**

Miljoner kronor

	2003	2004
Anvisat i 2002 års statsbudget	8 058	8 058
<i>Förändring till följd av:</i>		
Pris- och löneomräkning	242	425
Beslut	- 31	- 8
Övriga makroekonomiska förutsättningar	0	0
Volymer	0	0
Överföring till/från andra utgiftsområden	- 2	- 4
Övrigt	0	0
Ny ramnivå	8 266	8 471

3 Politikområde Skatt, tull och exekution

3.1 Omfattning

Kärnan i politikområdet utgörs av beskattning, uppbörd av tull och avgifter samt indrivning av skatter och avgifter. Nära knutna till och starkt integrerade med beskattning och uppbörd finns verksamheter med andra syften som antingen följer av eller direkt stödjer de huvudsakliga verksamheterna. Förutom beskattning, uppbörd och indrivning ingår även folkbokföring, fastighetstaxering, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk.

Riksskatteverket är chefsmyndighet för skattemyndigheterna och kronofogdemyndighe-

terna. Inom skatteförvaltningen finns det på regional nivå tio skattemyndigheter. Inom exekutionsväsendet finns det på regional nivå tio kronofogdemyndigheter. Inom båda verksamheterna bedrivs huvuddelen av verksamheten vid lokala kontor.

Tullverket är en sammanhållen myndighet med ett huvudkontor och en regional organisation bestående av sex tullregioner.

Annan myndighet med verksamhet inom politikområdet är Kustbevakningen (utgiftsområde 6). Kustbevakningen har ett självständigt ansvar för tullkontrollen till sjöss.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom politikområde Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Utfall 2001	Anslag 2002 ¹	Utgifts- prognos 2002	Förslag anslag 2003	Beräknat anslag 2004
3:1 Riksskatteverket	451,4	472,0	489,4	483,2	493,9
3:2 Skattemyndigheterna	4 803,7	4 967,8	4 934,5	5 087,2	5 197,3
3:3 Tullverket	1 176,6	1 224,7	1 244,9	1 267,6	1 319,7
3:4 Kronofogdemyndigheterna	²	1 394,9	1 390,0	1 427,9	1 459,7
Totalt för Politikområde Skatt, tull och exekution³	6 431,8	8 059,3	8 058,8	8 265,9	8 470,6

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget i samband med 2002 års ekonomiska vårproposition och förslag till tilläggsbudget i denna proposition.

² Fram t.o.m. 2001 ingår och därmed redovisas anslaget Kronofogdemyndigheterna under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

³ Kustbevakningens kostnader och beräknade utgifter redovisas under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet, anslag 7:1 Kustbevakningen.

3.3 Mål

Målet för politikområdet Skatt, tull och exekution är att eftersträvade skatte-, tull- och avgiftsintäkter skall säkerställas på ett rättssäkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skall eftersträvas och brottslighet motarbetas.

Målet för politikområdet återspeglar främst innehållet i den gemensamma kärnverksamheten som berör skatter, tullar och avgifter.

För skatteförvaltningen skall målet för politikområdet uppnås genom att

- skatt skall tas ut i den omfattning, med den fördelning och i den tid och ordning som åsyftas med gällande skatteförfattningar,
- taxeringsvärden för fastigheter skall beslutas och information om dessa tillhandahållas i enlighet med gällande författningar,
- olika samhällsfunktioner skall tillhandahållas fullständig och korrekt basinformation från folkbokföringen med god tillgänglighet.

För Tullverket skall målet för politikområdet uppnås genom att

- effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas,
- övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelserna om in- och utförsel av varor efterlevs,
- vid fullgörande av sina uppgifter verka för att kostnaderna för tullprocedurerna minimeras, både för näringsliv, allmänhet och inom Tullverket, samt tillhandahålla en god service så att den legitima handeln med tredje land underlättas i största möjliga utsträckning och att det legitima varuflödet inom EU inte hindras.

För exekutionsväsendet skall målet för politikområdet uppnås genom att rättstrygghet och rättssäkerhet upprätthålls vad gäller betalningsförpliktelser och andra förpliktelser som verkställs av kronofogdemyndigheterna.

För Kustbevakningen gäller att

- brott mot gällande bestämmelser om in- och utförselrestriktion skall förebyggas och upptäckas.

3.4 Politikens inriktning

De gemensamma prioriteringarna inom politikområdet utgår från att berörda myndigheter svarar för väsentliga delar av samhällets viktigaste regelsystem.

Av stor betydelse är att myndigheterna kan få allmänhet och företag att känna förtroende för rättssäkerheten och rättstryggheten i dessa regelsystem samt att allmänhet och företag därmed frivilligt efterlever regelsystemen.

I det löpande arbetet ska myndigheterna kontinuerligt arbeta för att höja effektiviteten i verksamheten samtidigt som servicen till allmänhet och företag skall förbättras.

I övrigt är förutsättningarna och inriktningen i hög grad specifika för respektive myndighetsområde.

Skatteförvaltningen skall även fortsättningsvis prioritera förstärkt skattekontroll. I detta ingår bl.a. en fördjupad kontroll av företag som hantear stora skatteunderlag och insatser mot så kallat svart arbete.

Exekutionsväsendet skall bl.a. prioritera verksamheten i enlighet med den nya indrivningspolicyn.

Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet skall fortsätta att effektivisera borgenärsarbetet.

Tullverket och Kustbevakningen skall bl.a. prioritera insatser mot narkotika och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak.

3.4.1 Utveckling av verksamheten

Det är av stor vikt att myndigheterna långsiktigt arbetar med åtgärder för att kunna hantera en med tiden allt större och mer komplicerad arbetsmängd med mindre personalresurser.

Det är därför viktigt att all verksamhet effektiviseras och att den utvecklas ytterligare. De olika delarna i förändringsarbetet skall stödja varandra i utvecklingen av moderna, effektiva och ändamålsenliga förvaltningar. Det skall bl.a. uppnås genom kontinuerlig IT-, metod- och kompetensutveckling.

Myndigheterna bör fortsätta att sträva efter att vara ledande bland myndigheter beträffande utveckling och användning av IT i verksamheten. Myndigheterna skall också sträva efter en hög servicenivå och förenklingar för allmänhet, näringsliv och andra myndigheter.

Att öka den elektroniska och automatiska hanteringen av dokument och information ses som en viktig del i arbetet för att kunna frigöra resurser som i stället kan koncentreras till områden med högre risk. Arbetet med att öka den elektroniska hanteringen av dokument och information bör således fortgå. I detta arbete är ett ökat användande av exempelvis Internet som ett komplement till nuvarande system en viktig del.

För att säkerställa att verksamheten utvecklas åt rätt håll och att resurserna styrs till rätt områden är det viktigt att myndigheterna kontinuerligt följer förändringar i samhället. I detta arbete är omvärlds- och riskanalyser viktiga instrument. Av denna anledning är också en väl utvecklad dialog med allmänhet, näringsliv och andra myndigheter av stor betydelse.

3.4.2 Internationellt samarbete

Den ekonomiska integrationen i Europa och internationaliseringen av ekonomin och handeln medför delvis nya förutsättningar för myndigheternas verksamhet.

Myndigheterna medverkar fortlöpande i det arbete som pågår inom Europeiska Unionen. I detta arbete har myndigheterna en viktig uppgift i att biträda regeringen med expertis i sakfrågor samt analysera problemställningar och föreslå ställningstaganden. Myndigheterna deltar även i förhandlingsarbetet, särskilt inom de genomförandekommittéer som leds av Europeiska kommissionen.

I det europeiska och övriga internationella administrativa samarbetet inom myndighetsområdena prioriteras insatser för regel- och procedurförenklingar, rationell användning av IT, informationsutbyte och utbildningsinsatser. I samarbetet mellan olika stater är det viktigt att den information som erhålls utnyttjas på bästa sätt inom myndigheterna.

3.4.3 Förenklingar

För att effektivisera verksamheten är arbetet med förenklingar av regler och procedurer viktigt. Regeringen understryker betydelsen av myndigheternas arbete med förenklingar av det egna regelverket samt förslag till förenklingar av de nationella och internationella regelverken.

4 Skatt och exekution

4.1 Politikens inriktning

4.1.1 Skattekontroll

Skattekontrollen har de senaste åren tillförts ökade resurser för att höja nivån på skattekontrollen i riktning mot 1997 års nivå. Den nedåtgående trend som pågått sedan dess är bruten och inom vissa områden har skattekontrollen ökat.

Förutsättningar finns för att höja nivån på skattekontrollen ytterligare. De resurser som står till myndigheternas förfogande måste utnyttjas på bästa sätt. En väl fungerande styrning, ledning, samordning och uppföljning av kontrollen är viktig för en effektiv verksamhet. En förutsättning för detta är utveckling av riskanalys samt urvals- och uppföljningssystem.

Skattekontrollen skall utföras i enlighet med den kontrollpolicy som finns framtagen. Policyn syftar till att ge preventiv effekt samtidigt som fel och fusk skall åtgärdas. Den preventiva effekten skall uppnås genom att kontrollen är tidig, synlig, träffsäker och oförutsägbar. För att allmänhet och företag skall känna stort förtroende för myndighetens verksamhet är det väsentligt med enhetlig rättstillämpning i landet så att exempelvis omotiverade regionala skillnader avseende revisions- och ändringsfrekvenser inte kvarstår. Det skall vidare finnas en väl utbyggd service och informationsverksamhet.

4.1.2 Riksskatteverket och skattemyndigheternas organisation

Riksskatteverket har under år 2001 lämnat förslag till en förändrad organisation. I departe-

mentspromemorian *Det nya Riksskatteverket* (Ds 2002:15) har föreslagits att en ny myndighet skall bildas genom att Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna bildar en enda myndighet. Den föreslagna förändringen syftar bl.a. till att undanröja de hinder som hämmar verksamhetsutveckling. Målet är att skapa bättre förutsättningar för rättssnlighet, likformighet och effektivt resursutnyttjande. Departementspromemorian har remissbehandlats och förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

4.1.3 Skattebrottsenheterna

Utbyggnaden av skattebrottsenheterna har fortsatt och ytterligare skattebrottsutredare har utbildats. Vid utgången av 2001 uppgick antalet utredare till 131 stycken vilket är en ökning med 31 stycken. Verksamheten består huvudsakligen av förundersökningar. Antalet avslutade förundersökningar uppgick 2001 till 726 stycken vilket är en ökning med 164 procent sedan 2000. Vidare har informationsaktiviteter genomförts. Utbyggnaden skall fortsätta.

Regeringen har i skrivelse till riksdagen (skr. 2001/02:40) aviserat att en ny samlad strategi mot den ekonomiska brottsligheten bör utarbetas. Skattebrottsenheternas verksamhet kommer att ingå som en naturlig del i den strategin.

Riksskatteverket har haft i uppdrag att utvärdera skattebrottsenheternas verksamhet under 2001. I utredningen anges att skattebrottsenheternas verksamhet fungerar väl och att den har effektiviserat myndigheternas ekobrottsbekämpning. Kvaliteten på de ärenden som överlämnats till åklagare har förbättrats och åklagarna är nöjda med det arbete som utförs av skattebrotts-

enheterna. Vidare framställs bl.a. önskemål om att i större omfattning få tillgång till uppgifter i beskattningsdatabasen och en möjlighet att i begränsad omfattning använda sig av tvångsmedel. Regeringen överväger att tillkalla en utredare för att se över skattebrottsenheternas arbetsmetoder och befogenheter.

4.1.4 Exekutionsväsendet

Det har under flera år varit en prioriterad uppgift för exekutionsväsendet att genom förbättring av IT-stödet och andra rationaliseringsåtgärder se till att verksamheten kan klara en framtida ökad arbetsbelastning.

Riksskatteverket har beslutat om en ny indrivningspolicy vilken gäller fr.o.m. 2002. Policyn betonar bl.a. vikten av att utreda nya gäldenärer snabbt samt att kvaliteten och rättsäkerheten i indrivningsarbetet är hög. Regeringen anser det viktigt att policyn får genomslag i det löpande arbetet. För att möta en eventuell framtida ökande arbetsbelastning är det viktigt att kartlägga de grupper som riskerar att bli gäldenärer. Härigenom kan riktade insatser mot dessa grupper genomföras. Vidare skall de nyligen framtagna interna riktlinjerna för borgenärsarbetet slå igenom i verksamheten och då inte minst i arbetet med borgenärsfrågorna i konkurs.

Inom skuldsaneringen är det viktigt att handläggningstiderna fortsätter att minska samtidigt som de regionala skillnaderna avseende handläggningstider minskar.

Inom konkurstillsynen bör enligt regeringens mening kvaliteten kunna förbättras inom ramen för befintliga resurser. Det är dock viktigt att resurserna i högre grad koncentreras till de ärendekategorier där insatta resurser ger mest effekt.

4.1.5 INIT-projektet

Sedan 1998 bedriver man inom exekutionsväsendet ett projekt, det s.k. INIT-projektet vars syfte är att utarbeta och införa ett nytt datastöd för indrivningsverksamheten. Genom INIT skall registrering, akthantering och registerforskning ges utökat IT-stöd. På sikt skall kvaliteten förbättras och hanteringen effektiviseras.

Initialt var tanken att det nya systemet direkt skulle ersätta det befintliga systemet. Detta har dock inte kunnat realiseras. I stället är ambitio-

nen att nuvarande systemet successivt skall ersättas.

Regeringen bedömer att det nya IT-stödet är en viktig del av effektiviseringen av indrivningsverksamheten och att det är nödvändigt att systemet införs. Regeringen har för avsikt att noga följa den fortsatta utvecklingen och det successiva införandet av IT-stödet.

4.1.6 Kronofogdemyndigheternas organisation

I departementspromemorian *Det nya Riksskatteverket* (Ds 2002:15) angående Riksskatteverkets och skattemyndigheternas framtida organisation föreslås som redan nämnts att en gemensam myndighet bildas av Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna. I promemorian föreslås att kronofogdemyndigheternas framtida ställning skall utredas.

Regeringen har för avsikt att tillkalla en utredare med uppdrag att förutsättningslöst ta fram och presentera förslag på hur kronofogdemyndigheternas verksamhet lämpligen bör organiseras. Utredningen bör särskilt belysa hur de borgenärsneutrala uppgifterna skall kunna hanteras på ett självständigt sätt.

4.2 Insatser

Skattekontroll

Skatteförvaltningen har under de två senaste åren tillförts ökade resurser för att höja nivån på skattekontrollen i riktning mot 1997 års nivå. Tillskottet har medfört att skatteförvaltningen har kunnat rekrytera personal och förstärka kontrollerna. Den nedgång i skattekontrollen som pågått i flera år är bruten och skattekontrollen har ökat.

Bouppteckningsverksamheten

Bouppteckningsverksamheten fördes den 1 juli 2001 över till skattemyndigheterna från domstolsväsendet. I början uppstod stora balanser och handläggningstiderna var långa. Resultatet hittills avseende 2002 visar dock att handläggningstiden är på väg ned. De regionala skillna-

derna avseende handläggningstiden tenderar till att minska.

4.3 Resultatbedömning

För myndigheterna inom politikområdet Skatt, tull och exekution gällde under 2001 som gemensamt mål att skatte-, tull- och avgiftsintäkter skulle säkerställas på ett rätts-säkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skulle eftersträvas och brottslig-het motarbetas.

Beskattning

För beskattningsverksamheten gäller att skatt skall tas ut i den omfattning, med den fördelning och i den tid och ordning som åsyftas med gällande skatteförfattningar.

Överensstämmelsen mellan den skatt som har debiterats och den skatt som borde ha debiterats, dvs. beskattningseffektiviteten, är svår att be-döma. Bedömningen av beskattningseffektivite-ten får i stället göras med ledning av faktorer som indirekt kan utgöra underlag för bedöm-ningen och som på så sätt kan sägas påvisa beskattningseffektiviteten.

De samlade skatteinkomsterna ökade med 5 procent under året och uppgick till 1 125,6 miljarder kronor.

Den nedåtgående trenden i kontrollverksam-heten har vänt. Antalet revisioner uppgick 2001 till 6 600 mot 6 300 stycken under 2000 (6 800 stycken under 1999). Tid, mätt som årsarbets-krafter, som lades ned på kontroller (revision och skrivbordskontroller) ökade från 2 400 un-der 2000 till 2 562 årsarbetskrafter 2001.

De regionala skillnaderna avseende ändrings-och revisionsfrekvens är stora.

Ökningen av antalet inkomna deklamationer fortsätter och jämfört med föregående år är ök-ningen 1 procent. Antalet deklamationer som ändras efter komplettering från deklaramenten är mindre än föregående år. Antalet deklamationer som ändras efter skrivbordsgranskning och revi-sion har ökat.

För skatteförvaltningen gäller vidare att säker-ställa att fastställda skatter och avgifter betalas och att det görs inom utsatt tid (uppbördseffek-tivitet). Det kan konstateras att 99,5 procent av

beslutade skatter kommer in. Uppbördsförlus-terna uppgår således till 0,48 procent jämfört med 0,42 procent föregående år.

Produktiviteten inom beskattningsverksam-heten har ökat med 2 procent.

För att minska förekomsten av oavsiktliga fel har insatser genomförts för att förbättra infor-mationen. Den riktade informationen till bl.a. nyföretagare har ökat.

Andelen personer som är nöjda med myndig-hetens bemötande har ökat och andelen perso-ner som är nöjda med myndighetens informa-tionsmaterial är fortfarande hög.

Under året har arbetet med att underlätta hanteringen för allmänhet och näringsliv fort-gått. Näringslivets nämnd för regelgranskning har bl.a. berömt Riksskatteverket för de tjänster avseende elektroniska deklamationer av moms och arbetsgivaravgifter som utvecklats av myn-digheten.

Folkbokföring

För verksamheten gäller att olika samhälls-funktioner skall tillhandahållas fullständig och korrekt basinformation från folkbokföringen med god tillgänglighet.

Antalet folkbokföringsärenden har fortsatt öka men kostnaderna har endast ökat marginellt. Det ökade antalet ärenden har inte lett till för-längda handläggningstider. Andelen ärenden som handläggs inom två respektive sex dagar har ökat.

Skillnaden i handläggningstid mellan de olika regionerna är stor. Riksskatteverkets bedömning är att skillnaderna kommer att minska genom införandet av nytt teknikstöd.

Antalet bosättningskontroller fortsätter att minska. Under året har dock urvalsmetoderna för bosättningskontrollen utvecklats vilket be-döms resultera i förbättrad registerkvalitet.

Fastighetstaxering

För verksamheten gäller att taxeringsvärden för fastigheter skall beslutas och information om dessa tillhandahållas i enlighet med gäl-lande författningar.

Under 2001 har särskild fastighetstaxering av lantbruks-, småhus och hyreshusenheter ge-

nomförts. Vidare har den allmänna fastighetstaxeringen av småhus planerats.

För att underlätta tillgängligheten till information om fastighetstaxeringen och beräkning av taxeringsvärdet påbörjades under året arbetet med en utveckla en webbplats för detta ändamål.

Exekutionsväsendet

För verksamheten inom exekutionsväsendet skall målet för politikområdet uppnås genom att rättstrygghet och rättssäkerhet upprätthålls vad gäller betalningsförpliktelser och andra förpliktelser som verkställs av kronofogdemyndigheterna.

Indrivning och annan verkställighet

Verksamhetens omfattning är beroende av omvärlden, exempelvis konjunkturutvecklingen. Det kan konstateras att antalet mål ökade under 2001. Antalet allmänna mål ökade med 8 procent. Ökningen beror främst på ökat antal mål avseende underhålls- och studiestöd. Antalet enskilda mål minskade något.

Utredningstiderna har trots ett ökat antal ärenden förblivit oförändrade. Den regionala spridningen när det gäller utredningstid för både allmänna och enskilda mål är dock stor. Riksskatteverkets bedömning är att skillnaderna måste minska. Produktiviteten avseende indrivning har ökat med cirka 10 procent under året.

Regeringen har redan i regleringsbrevet för 2001 angett att kvaliteten i indrivningsverksamheten skall förbättras i enlighet med den indrivningspolicy som fastslagits. Policyn har successivt införts på de olika regionerna under 2002 men effekterna på indrivningsverksamheten är ännu så länge svåra att bedöma.

Avseende exekutiva försäljningar av fastigheter har andelen ärenden där första försäljningsförsöket skett inom fyra månader ökat från 39 till 48 procent. Produktiviteten avseende fastighetsförsäljning har ökat under året.

Summarisk process

Antalet ärenden inom den summariska processen fortsätter att öka. Under året var 83 procent av ärendena avslutade inom tre

månader jämfört med 86 procent under 2000. De regionala skillnaderna avseende handläggningstider är stora, vilket bl.a. förklaras med olika delgivningrutiner samt strukturella skillnader mellan olika regioner.

Skuldsanering

Antalet inkomna skuldsaneringsärenden har minskat från 3 500 till 3 200 stycken under 2001. Andelen ärenden där myndigheten fattat beslut att inleda skuldsanering har ökat jämfört med föregående år och den ökning som pågått sedan lagens införande 1994 fortsätter. Anledningen till ökat antal positiva beslut bedöms vara förbättrat samarbete med kommunernas budget- och skuldrådgivare. Handläggningstiderna för skuldsaneringsärenden har förkortats och andelen ärenden som avslutas inom 6 månader har ökat från 60 till 79 procent. Under året har de regionala skillnaderna avseende handläggningstid minskat men stora skillnader kvarstår.

Förebyggande verksamhet

Beträffande exekutionsväsendets förebyggande verksamhet kan konstateras att allt färre nås av informationsinsatser. Antalet gymnasieelever som nås av information har under året minskat med omkring 18 procent och det är endast till gruppen nya företagare som informationsinsatserna har utvidgats. Arbetet med att finna nya arbetsmetoder för att identifiera presumtiva gäldenärsgrupper och utarbeta nya informationsätt har inletts.

Tillsyn i konkurs

Inom konkurstillsynen har antalet ärenden ökat med 10 procent och produktiviteten ökat något. Antalet gamla ärenden har fortsatt att minska. Andelen ärenden i vilka yttrande lämnats inom 6 veckor har under året ökat från 77 till 85 procent.

4.3.1 Analyser och slutsatser

Inom skatteförvaltningen har den nedåtgående trenden i kontrollverksamheten vänt vilket

bl.a. återspeglas i ökningen av antalet revisioner, den nedlagda kontrolltiden samt antalet ändrade deklarationer efter skrivbordsgranskning och revision. Regeringens bedömning är att de resurstillskott som gjorts och den kontinuerliga effektiviseringen av arbetet varit bidragande till förbättringarna. Det är av stor vikt att ytterligare förbättringar genomförs och att ledning, samordning samt uppföljning utvecklas. En förutsättning för detta är att riskanalys samt urvals- och uppföljningssystemen förbättras.

Att de regionala skillnaderna avseende revisions- och ändringsfrekvens är höga kan till viss del förklaras med naturliga orsaker, exempelvis företagsstrukturen. Regeringen anser dock att det är av stor vikt att arbetet med att minska omotiverade regionala skillnader fortgår.

Att antalet ändrade deklarationer efter komplettering av deklaranter minskar bedöms som positivt då det indikerar att de insatser som genomförts för att förbättra informationen lett till önskat resultat.

Det arbete som genomförs för att minska antalet oavsiktliga fel bedöms vara av stor vikt. Arbetet med att utforma blanketter och informationsmaterial i syftet att minska antalet oavsiktliga fel är därför betydelsefullt. I detta arbete är det också viktigt att exempelvis de internetjänster som utvecklas innehåller automatiska kontroller och verifieringar för att säkerställa att insänt material i så stor utsträckning som möjligt är korrekt.

Det är betydelsefullt att allmänhet och företag är nöjda med myndighetens förmåga att kommunicera och dess bemötande eftersom dessa egenskaper påverkar förtroendet för verksamheten.

Andelen personer som har haft direktkontakt med skattemyndigheten minskar. Detta bedöms vara ett resultat av de satsningar som bl.a. skett på webbplatsen där antalet besökare ökade med omkring 50 procent under 2001.

Regeringen anser att det är av vikt att såväl den skriftliga som den muntliga kommunikationen med allmänheten och företagen utvecklas. I arbetet med att erbjuda den service som efterfrågas är det också viktigt att metoderna för att ta tillvara externa synpunkter utvecklas vidare, t.ex. samarbetet med näringslivet.

Avseende skattebrottsenheterna är det av vikt att utbyggnaden genomförs på ett sådant sätt att

myndighetens effektivitet i ekobrottsbekämpning förbättras.

Inom folkbokföringen har effektiviteten ökat, vilket regeringen bedömer som positivt. Regeringen noterar dock att skillnaden i handläggningstid mellan de olika regionerna fortfarande är stor. Regeringen anser att dessa skillnader måste minska.

Avseende fastighetstaxeringen ser regeringen ett behov av att utveckla metoder för att mäta kvaliteten i hanteringen.

Inom exekutionsväsendet måste myndigheterna även fortsättningsvis noggrant bevaka utvecklingen av handläggningstider och ärendebalanser. En höjning av ambitionsnivån inom indrivningsverksamheten är nödvändig. Av vikt är att snabbt utreda och analysera nya gäldenärs betalningsförmåga samt att när det gäller indrivning inom näringsverksamhet analysera förutsättningar för fortsatt drift. Det bedöms vidare som viktigt att indrivningspolicyn får genomslag i det arbete som utförs.

Inom den summariska processen och skuldsanereringen är det av stor betydelse att omotiverade skillnader i handläggningstider försvinner.

Regeringen bedömer att det nya IT-stödet är en viktig del av effektiviseringen av indrivningsverksamheten. Regeringen har för avsikt att noga följa den fortsatta utvecklingen av det nya IT-stödet och nya arbetsmetoder.

4.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverkets revisionsberättelse avseende skatteförvaltningen och exekutionsväsendet innehåller inte någon invändning. Årsredovisningen har av Riksrevisionsverket bedömts som i huvudsak rättvisande.

4.5 Budgetförslag

4.5.1 3:1 Riksskatteverket

Tabell 4.1 Anslagsutveckling för anslag 3:1 Riksskatteverket

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2001	Utfall	451 436		29 568
2002	Anslag	471 984	Utgifts- prognos	489 446
2003	Förslag	483 156		
2004	Beräknat	493 865 ¹		

¹ Motsvarar 483 156 tkr i 2003 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för Riksskatteverkets arbetsuppgifter som central myndighet inom såväl skatteförvaltningen som exekutionsväsendet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.2 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:1 Riksskatteverket

Tusental kronor

	2003	2004
Anvisat i 2002 års statsbudget	471 984	471 984
<i>Förändring till följd av:</i>		
Pris- och löneomräkning ¹	7 709	18 341
Beslut	456	466
Överföring till/från andra anslag	3 000	3 066
Övrigt	7	7
Förslag/beräknat anslag	483 156	493 865

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2002 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget fastställs till 483 156 000 kronor för 2003. Vid beräkningen har hänsyn tagits till en varaktig överföring på 3 000 000 kronor från utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, anslag 48:1 *Generellt statsbidrag till kommuner och landsting*, i syfte att täcka ökade kostnader för kontroller inom kommunkontosystemet. Vid beräkning har också hänsyn tagits till återföringar på 3 862 000 kronor till följd av engångsöverföringar från anslaget under 2002. Vid beräkningen har hänsyn tagits till differenser i förhållande till preliminär pris- och löneomräkning på 6 670 kronor. Därutöver har anslagsnivån justerats i syfte att begränsa statlig konsumtion, se volym 1, avsnitt 6.2.1.

För budgetåret 2004 beräknas anslaget till 493 865 000 kronor.

4.5.2 3:2 Skattemyndigheterna

Tabell 4.3 Anslagsutveckling för anslag 3:2 Skattemyndigheterna

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2001	Utfall	4 803 715		- 74 501
2002	Anslag	4 967 767 ¹	Utgifts- prognos	4 934 510
2003	Förslag	5 087 212		
2004	Beräknat	5 197 296 ²		

¹ Varav 1 652 tkr på tilläggsbudget i samband med vårpropositionen för 2002.

² Motsvarar 5 085 255 tkr i 2003 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för de tio skattemyndigheternas verksamhet. Anslaget disponeras av Riksskatteverket och av skattemyndigheterna efter vad Riksskatteverket bestämmer.

Regeringens överväganden

Tabell 4.4 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:2 Skattemyndigheterna

Tusental kronor

	2003	2004
Anvisat i 2002 års statsbudget	4 966 115	4 966 115
<i>Förändring till följd av:</i>		
Pris- och löneomräkning ¹	158 581	271 491
Beslut	-32 481	-33 197
Överföring till/från andra anslag	-5 003	-7 113
Övrigt	0	0
Förslag/beräknat anslag	5 087 212	5 197 296

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2002 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget fastställs till 5 087 212 000 kronor för 2003. Vid beräkningen har hänsyn även tagits till en varaktig överföring på 3 000 000 kronor till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 1:5 *Statistiska centralbyrån*, för att täcka kostnader för skattestatistiska ändamål.

Vid beräkningen har hänsyn tagits till en återföring på 3 381 000 kronor från anslag 1:6 *Folk- och bostadsräkningen*.

Vid beräkningen har hänsyn dessutom tagits till en varaktig överföring på 2 000 000 kronor till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossam-

fund och turism, 28:21 *Riksarkivet och landsarkiven*, för att täcka kostnader för mikrofilmning och förvaring av folkbokföringsmaterial. För skattemyndigheternas övriga arkivkostnader överförs därutöver 3 318 kronor till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Därutöver har anslagsnivån justerats i syfte att begränsa statlig konsumtion, se volym 1, avsnitt 6.2.1.

För budgetåret 2004 beräknas anslaget till 5 197 296 000 kronor. Vid beräkning av anslaget för 2004 har hänsyn tagits till en varaktig överföring på 2 000 000 kronor (2003-års prisnivå) till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och turism, 28:21 *Riksarkivet och landsarkiven*, för att täcka kostnader för mikrofilmning och förvaring av folkbokföringsmaterial.

4.5.3 3:4 Kronofogdemyndigheterna

Tabell 4.5 Anslagsutveckling för anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2001	Utfall	1 392 171	Anslags-sparande	47 520
2002	Anslag	1 394 855	Utgifts-prognos	1 389 979
2003	Förslag	1 427 948		
2004	Beräknat	1 459 676 ¹		

¹ Motsvarar 1 427 948 tkr i 2003 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för de tio kronofogdemyndigheternas verksamhet. Anslaget disponeras av Riksskatteverket och av

kronofogdemyndigheterna efter vad Riksskatteverket bestämmer.

Regeringens överväganden

Tabell 4.6 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna

Tusental kronor

	2003	2004
Anvisat i 2002 års statsbudget	1 394 855	1 394 855
<i>Förändring till följd av:</i>		
Pris- och löneomräkning ¹	43 202	75 155
Beslut	-10 066	-10 290
Överföring till/från andra anslag	-43	-44
Övrigt	0	0
Förslag/beräknat anslag	1 427 948	1 459 676

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2002 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget fastställs till 1 427 948 000 kronor för 2003. Vid beräkningen har hänsyn tagits till att 42 820 kronor för kronofogdemyndigheternas arkivkostnader skall överföras till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Därutöver har anslagsnivån justerats i syfte att begränsa statlig konsumtion, se volym 1, avsnitt 6.2.1.

För budgetåret 2004 beräknas anslaget till 1 459 676 000 kronor.

5 Tull

5.1 Politikens inriktning

Regeringen lägger stor vikt vid utvecklings- och effektiviseringsarbetet inom Tullverkets båda verksamhetsgrenar, uppbörd respektive in- och utförelsestrukturer.

Inom gränsskyddets kontrollverksamhet skall narkotikakontrollen ges fortsatt högsta prioritet. Hög prioritet skall också ges kontroller mot storskalig illegal införsel av alkohol och tobak.

Tullverkets arbete med förenklingar av regler och tullprocedurer samt utveckling av kontrollmetoder skall fortgå.

De olika delarna av förändringsarbetet skall stödja varandra i utvecklandet av en modern, effektiv och ändamålsenlig verksamhet som når uppsatta mål.

5.1.1 Tullverkets organisation

Tullverkets huvudkontor är ansvarigt för strategisk ledning samt policy- och normgivningsfrågor. Den regionala organisationen ansvarar för det operativa arbetet.

Tullverkets verksamhet är indelad i två verksamhetsgrenar, uppbörd respektive in- och utförelsestrukturer. Tullverket har definierat sin verksamhet i två huvudprocesser, Effektiv handel och Gränsskydd, samt ett antal stödprocesser.

Tullverket genomförde 1999 en omorganisation i enlighet med intentionerna i SOU 1998:18 En gräns – En myndighet. Omorganisationen har lett till att Tullverket idag har bättre förutsättningar för att effektivt hantera de olika verksamheterna. Regeringen betonar dock vikten av

att arbetet med att förbättra och effektivisera organisationen kontinuerligt fortsätter.

5.1.2 Utveckling av verksamheten

Både varu- och personflödet över gränserna har ökat. Antalet aktörer och transaktioner är större samtidigt som komplexiteten i hanteringen ökar. Ökningen i trafikströmmarna samt trycket från den organiserade brottsligheten ställer krav på att arbetsmetoderna även fortsättningsvis utvecklas för att möta kraven på verksamheten.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att utveckla en mer flexibel arbetsorganisation, där arbetet inom Effektiv handel och Gränsskydd bättre kan kombineras och samarbetet mellan regionerna förbättras. Det är också det av vikt att utväxla kunskap och erfarenheter mellan de olika processerna. Detta skulle öka Tullverkets förmåga att möta variationer i arbetsuppgifter och arbetsbelastning över tiden samt skapa förutsättningar för att utnyttja resurserna effektivare.

För att öka effektiviteten inom processen Gränsskydd är det speciellt viktigt att resultatet från Gränsskyddsprojektet, som syftade till att komma fram till hur verksamheten skulle utvecklas för att bättre nå uppsatta mål, införlivas i verksamheten och att kontroller i större utsträckning fokuseras på områden med hög risk. Härvid är det av stor vikt att fokusera på hela flödet i gränsskyddsprocessen och stärka samverkan mellan analys, gränsskydd och brottsutredning. Det är också viktigt att gränsskyddsverksamheten integreras i Servicetrappan och att bl.a. samarbetet mellan företag och Tullverket utvecklas.

Inom processen Effektiv handel är det viktigt att arbetet med Servicetrappan fortgår. Att öka andelen elektroniska deklarationer genom att använda exempelvis Internet ses som en viktig del i arbetet för att kunna frigöra resurser som i stället kan koncentreras till områden med hög risk. Arbetet med att öka den totala andelen elektroniska deklarationer bör således fortgå och ambitionen att möjliggöra en papperslös hantering kvarstå.

Regeringen konstaterar att Tullverket redan genomfört omfattande förändringar som resulterat i effektiviseringar av verksamheten men anser att ansträngningarna måste fortsätta. Regeringen ser positivt på utvecklingen av Tullverkets internetjänster och anser det är av vikt att denna utveckling fortsätter. Regeringen anser att Tullverket även fortsättningsvis skall sträva efter att vara en av de ledande myndigheterna i Sverige och Europa när det gäller utveckling och användning av IT i verksamheten.

5.1.3 Arlanda

Den omfattande om- och utbyggnaden som pågår av Arlanda flygplats påverkar Tullverkets förutsättningar att effektivt bedriva varukontroll. Eftersom Arlanda flygplats svarar för den övervägande delen av flygtrafiken till utlandet ser regeringen det som viktigt att Tullverket upprätthåller en effektiv kontroll samtidigt som en god service tillhandahålls dem som är beroende av verkets arbete. År 2002 har resurser tillförts för att möta de nya förutsättningarna. Inför kommande år föreslås ytterligare resurstillskott för att Tullverket skall ha möjlighet att upprätthålla en effektiv kontroll.

5.1.4 Förstärkning av gränsskyddet

Smuggling av narkotika, alkohol och tobak är allvarligt problem. Smuggling av dessa produkter bedöms komma att vara ett stort problem även under de kommande åren. Regering föreslår därför en förstärkning av Tullverkets anslag. Syftet med förstärkningen är att möjliggöra en effektivare bekämpning av narkotikasmuggling samt annan gränsöverskridande organiserad brottslighet. Genom satsningen kan utvecklingen av nya och effektivare arbetsmetoder för gränskontrollen intensifieras. Tillsammans med

den föreslagna förstärkningen av anslaget och den förstärkningen som genomfördes 2002 ges Tullverket möjlighet att effektivare bekämpa den illegala införseln av narkotika, alkohol och tobak.

5.2 Insatser

Tullverket har under året fastställt och uppburit tull, mervärdesskatt och andra skatter och avgifter som tagits ut vid import och export av varor till och från Sverige.

I myndighetens uppgift har ingått att övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige för att säkerställa att bestämmelser om in- och utförelse av varor efterlevts.

Under året har arbetet med Servicetrappan fortgått och systemet har tagits i drift under våren 2002. Initialt har ett omfattande arbete med att kvalitetssäkra företag inletts. Arbetet med att göra om Tullverket till en myndighet med en helt papperslös hantering har intensifierats i projektet e-TULL vilket i stor utsträckning skall ge möjligheten att klara av tullhanteringen via Tullverkets hemsida på Internet.

5.3 Resultatbedömning

För myndigheterna inom politikområdet Skatt, tull och exekution gällde under 2001 som gemensamt mål att skatte-, tull- och avgiftsintäkter skulle säkerställas på ett rättssäkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skulle eftersträvas och brottslighet motarbetas.

Uppbörd

Verksamheten syftar till att effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.

Tabell 5.1 Uppbörd och produktivitet - Tullverket

	2001	2000	1999
Debiterad upp- börd milj. kr.	50 600	51 110	40 539
Antal ärenden	5 150 000	5 238 000	4 845 000
Arbetade tim- mar	1 447 800	1 460 800	1 477 400
Ärenden/timme	3,6	3,6	3,3

Uppbörd - processen Effektiv handel

Tullverket skall verka för att rätt uppbörd (tull, mervärdesskatt m.m.) debiteras och betalas i rätt tid. Det långsiktiga målet är att andelen rätt debiterad tull och andelen betald tull skall uppgå till 100 procent.

Andelen betald tull under 2001 uppgår till 98,5 procent vilket är samma andel som för 2000.

För att mäta andelen rätt debiterad uppbörd har Tullverket genomfört kvalitetsundersökningar. Bedömningen av resultatet är att allvarliga fel har minskat något.

Tullverket skall även uppbära tull på ett sådant sätt att det från Europeiska kommissionen inte uppkommer fordringar för otillräckliga säkerheter och för att tidsfrister inte följts. Målet för den genomsnittliga kredittiden 2001 var 30 dagar. Den faktiska genomsnittliga kredittiden för 2001 var 32,8 dagar vilket är en liten förbättring jämfört med 2000 då motsvarande tid var 33,0 dagar.

Tullverket skall också lämna statistik till Statistiska centralbyrån (SCB) i rätt tid och av tillräckligt god kvalitet. Under året har Tullverket samarbetat med SCB för att komma tillrätta med vissa problemområden, bl.a. har nya metoder för kvalitetssäkring utvecklats.

Vidare skall Tullverket arbeta för att inlämnade tulldeklarationer från början innehåller riktiga och fullständiga uppgifter. Vid utgången av 2001 skulle minst 65 procent av de lämnade uppgifterna vara riktiga och fullständiga; de undersökningar som genomförts indikerar att nivån låg på cirka 63 procent. Andelen som var riktiga från uppbördssynpunkt uppgår till 82 procent.

Tullverket har under året fortsatt att prioritera den förebyggande verksamheten för att andelen deklarationer med fel skall minska. I detta arbete är information till företagen och samverkan med näringslivet viktiga delar. Målet har förändrats och nu anges att vid utgången av 2003 skall

85 procent av tulldeklarationerna vara riktiga och fullständiga vid inlämnandet.

Tullverket skall också arbeta för att öka graden av anslutna företag till tulldatasystemet. Målsättningen är att 95 procent av deklarationerna vid utgången av 2003 skall lämnas elektroniskt. Vid utgången av året lämnades 86 procent elektroniskt vilket är liten ökning jämfört med föregående år.

Tullverket arbetar för att öka intresset för elektroniska deklarationer ytterligare, bl. a. genom att erbjuda möjligheten att lämna uppgifter via Internet. Denna möjlighet bedöms kunna komma att öka andelen elektroniska deklarationer från små och medelstora företag.

Tullverket skall också genomföra varuundersökningar för att bl.a. säkerställa en riktig uppbörd. För att förbättra urvalet, och för att få en effektivare kontroll, skall urvals- och kontrollmetoderna vidareutvecklas och effektiviseras. Under 2001 utfördes färre varuundersökningar än året innan.

För att säkerställa riktig uppbörd samt bekämpa ekonomisk brottslighet skall Tullverket använda eftergranskning och revision. Under 2001 ökade antalet utförda tullrevisioner med 27 procent. Antalet revisionstimmar ökade med 5 procent. Debiteringen (netto) minskade med 9 procent till 78 miljoner kronor.

Antalet utförda eftergranskningar minskade med 7 procent. Antalet granskningstimmar minskade med 3 procent. Debiteringen (netto) ökade med 65 procent till 16 miljoner kronor.

Arbetet med att förbättra efterkontrollmetoderna har fortgått och de interna målen har förändrats, bl.a. finns mål för att följa upp att den granskade förändrar sitt beteende.

Kontroll

Verksamheten syftar till att övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelserna om in- och utförelse av varor efterlevs.

Tullverkets verksamhet har under 2001 sammanlagt lett till fler beslag av narkotika men färre beslag av alkohol och tobak än tidigare. Det samhällsekonomiska värdet av beslagen har minskat och resultatet framgår av nedanstående tabell.

Tabell 5.2 Samhällsekonomiskt beslagsvärde - Tullverket

Miljoner kronor

	2001	2000	1999
Narkotika	478	702	1 411
Alkohol/tobak	209	341	182
Summa	687	1 043	1 593

Beräknat enligt modell i SOU 1998:18 – En gräns – en myndighet.

Kontroll - processen Gränsskydd

Tullverket arbetar för att förbättra urvalet av kontrollobjekt. Träffsäkerheten har under året förbättrats ytterligare. Under året resulterade 6,4 procent av kontrollerna i beslag. Träffprocenten har under senare år stegvis ökat. Underrättelse- och analysarbete har vidareutvecklats.

Tullverkets arbete med att förhindra införsel av narkotika skall ges högsta prioritet och den beslagtagna mängden narkotika skall öka samtidigt som Tullverkets aktiviteter i preventivt syfte skall vara av minst samma omfattning som tidigare. Tullverket har under 2001 gjort fler beslag av narkotika än tidigare. Det samhällsekonomiska värdet av narkotikabeslagen beräknas till 478 miljoner kronor vilket är lägre än föregående år då värdet beräknades till 702 miljoner kronor och betydligt lägre än 1999 då värdet uppgick till 1 411 miljoner kronor.

Tullverket skall också förhindra storskalig illegal införsel av alkohol och tobak. Antalet beslag avseende alkohol minskade under 2001 till 4 307 stycken. Beslagsvärdet (skattebortfallet) minskade från 278 till 142 miljoner kronor. Denna minskning förklaras främst med en stor minskning i beslagen av 96-procentig sprit.

Antalet beslag av tobak minskade till 3 941 stycken. Beslagsvärdet (skattebortfallet) ökade från 63 till 67 miljoner kronor. När det gäller cigaretter ökade beslagen med 7 procent och 48 miljoner cigaretter beslagtogs. Det samhällsekonomiska värdet av beslagen av alkohol och tobak tillsammans beräknas till 209 miljoner kronor.

Service och effektivitet

Verksamheten syftar till att Tullverket vid fullgörande av sina uppgifter skall verka för att kostnaderna för tullprocedurerna minimeras, både för näringsliv, allmänhet och inom Tullver-

ket. Tullverket skall också tillhandahålla en god service så att den legitima handeln med tredje land underlättas i största möjliga utsträckning och det legitima varuflödet inom EU inte hindras.

Tullverket har under året fortsatt att arbeta för att kostnaderna för näringslivet, allmänheten och den egna verksamheten skall minska samtidigt som servicen skall öka. Näringslivets nämnd för regelgranskning har berömt Tullverket för de insatser som genomförts för att förenkla regler för företag. Projektet Elektronisk förvaltning har avslutats och arbetet med att skapa ett "dygnetruntoppet" tullkontor på Internet har till vissa delar genomförts och utvecklingen fortsätter.

Inom myndigheten genomförs omfattande insatser för att säkerställa att de deklARATIONER som inkommer är korrekta. Detta förebyggande arbete sker bl.a. genom kvalitetssäkring av företag inom konceptet för Servicetrappan genom vilken företag kvalitetssäkrar sina rutiner. Genom kvalitetssäkringen blir företagets tullhantering mer korrekt samtidigt som den kan förenklas. Inom projektet finns en speciell del som hanterar småföretagarens särskilda behov. Under året har den information som ges till företag blivit mer och mer inriktad mot det enskilda företagets behov. Inom de olika regionerna har det etablerats samverkansgrupper mellan Tullverket och företagsrepresentanter för att diskutera olika problemställningar. Tullverket har som en av flera myndigheter ingått i den kundundersökning som genomförts av Näringsdepartementet. I undersökningen har småföretag fått betygsätta vissa myndigheter. Tullverket fick i denna undersökning bra betyg när det gäller handläggningstider och tillgänglighet men när det gäller kunskap, kompetens, samverkan och information fick myndigheten ett lågt betyg. Tullverket har under 2002 också genomfört en egen undersökning. Denna undersökning visar att andelen nöjda företag har ökat. Mest nöjda är företag som lämnar många tulldeklARATIONER och de som har elektronisk anslutning. Företagen är nöjda med serviceviljan och ärendehantering. Företagen efterfrågar dock flexibla lösningar för tullrutiner och bättre information.

Regeringens bedömning är att Tullverket aktivt arbetar för att förbättra servicen till företag och allmänhet. Det finns dock anledning att ytterligare förbättra verksamheten.

5.3.1 Analys och slutsatser

Uppbörd - processen Effektiv handel

Tullverket har under året haft färre ärenden att hantera vilket också återspeglas av ett lägre antal arbetade timmar. Effektiviteten i hanteringen är i nivå med föregående år. Tullverket har kunnat öka den elektroniska hanteringen av deklara- tioner jämfört med föregående år. Målet är att öka nivån till 95 procent vid utgången av 2003. Det är viktigt att Tullverkets arbete med att öka andelen anslutna företag fortgår. Arbetet med att attrahera företag att lämna deklara- tioner via Internet ses som ett viktigt led för att kunna uppnå målet. Den ökade elektroniska han- teringen av ärenden ger förutsättningar för att kunna styra över resurser till områden där beho- vet är större.

Många av målen har helt eller delvis uppfyllts under det gångna året. Måluppfyllelsen är dock inte i alla delar tillfredsställande, vilket framgår av resultatredovisningen i föregående stycke.

När det gäller andelen rätt debiterad uppbörd är det viktigt att det sker kontinuerliga och över tiden jämförbara mätningar för att utvecklingen skall kunna bedömas.

Arbetet med att säkerställa att man håller de tidsfrister för uppbörd som fastställts måste fortgå. Tullverket har inte uppnått målen för genomsnittlig kredittid och andelen rätt debiterad uppbörd. Utvecklingen tyder dock på att för- bättringar sker. Regeringens bedömning är att det är viktigt att det pågående arbetet fortsätter.

Avseende revision och eftergranskning har Tullverket brutit den negativa trenden avseende revisionen. Antalet revisioner och antalet timmar har ökat. Avseende eftergranskningen har den negativa trenden inte brutits. Tullverket har under året gjort insatser för att förbättra den efter- kontrollerande verksamheten och resurser har satts in på att följa upp de företag som fått an- märkningar vid revision.

Regeringen anser att tullrevision och efter- granskning är viktiga instrument för att säker- ställa en riktig uppbörd och bekämpa ekonomisk brottslighet. Det är viktigt att revisions- och eftergranskningsverksamheten förstärks samt att urvalet av kontrollobjekt förbättras ytterligare. De åtgärder som genomförts bedöms som posi- tiva och det är viktigt att den positiva utveck- lingen fortsätter.

Regeringen anser vidare att det också inom ramen för Servicetrappan är nödvändigt att ut- veckla uppföljningen av kvalitetssäkrade företag så att det säkerställs att de kvalitetssäkrade flö- dena följer uppställda villkor och regler.

Kontrollmålet - processen Gränsskydd

Tullverkets verksamhet har under 2001 lett till fler beslag av narkotika än tidigare. Mängden beslagtagna narkotika av vissa preparat har dock minskat.

Beslagen av alkohol och tobak har minskat under året.

Det samhällsekonomiska värdet av samtliga beslag har minskat jämfört med 2000 och 1999.

Träffsäkerheten har fortsatt att öka vilket be- döms som positivt och en bekräftelse på att det pågående förbättringsarbetet ger resultat.

Den förbättrade träffsäkerheten torde kunna vara ett resultat av de förbättringar som skett av Tullverkets underrättelse- och riskanalysarbete. Även användandet av hotbildsanalyser torde kunna ha gett positiva effekter för träffsäkerhe- ten.

Eftersom det inte finns några indikationer på att mängden narkotika i samhället minskar är det oroande att se att mängden beslagtagna narko- tika inte ökat. Samma bedömning görs när det gäller illegalt införd alkohol och tobak. Det är därför viktigt att insatserna för att komma åt den illegala införseln förbättras ytterligare. Den in- formation som finns avseende 2002 visar dock att beslagmängderna till viss del gått upp vilket bedöms som positivt.

Inom konceptet Servicetrappan är det bety- delsefullt att samarbetet mellan Tullverket och företag utvecklas. Regeringen ser positivt på de möjligheter samsarbetsavtalen ger för att effekti- vare bekämpa brottslighet.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att det pågående samarbetet med Kustbevakningen, Polisen och andra berörda myndigheter och institutioner fortsätter att utvecklas. Samarbetet är nödvändigt för att uppnå en effektiv och ända- målsenlig gränsskontroll.

5.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket (RRV) har i sin revisionsberättelse bedömt Tullverkets årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande och innehåller ingen invändning.

5.5 Budgetförslag

5.5.1 3:3 Tullverket

Tabell 5.3 Anslagsutveckling för anslag 3:3 Tullverket

Tusental kronor

År	Utfall	Intäkt	Anslags-sparande	Utfall
2001	Utfall	1 176 602		37 053
2002	Anslag	1 224 691	Utgifts-prognos	1 244 903
2003	Förslag	1 267 607		
2004	Beräknat	1 319 747 ¹		

¹ Motsvarar 1 291 495 tkr i 2003 års prisnivå.

Inför budgetåret 2002 var anslagssparandet 37 053 000 kronor. För innevarande år visar prognosen att Tullverket kommer att förbruka 1 244 903 000 kronor vilket innebär att 20 212 000 kronor av anslagssparandet kommer att tas i anspråk. Resterande 16 841 000 kronor beräknas balanseras över till 2003.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.4 Offentligrättslig verksamhet - Tullverket

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2001	21 000	30 600	51 600	0
Prognos 2002	18 500	28 000	46 500	0
Budget 2003	9 500	26 000	35 500	0

Tabell 5.5 Uppdragsverksamhet - Tullverket

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2001	18 700	23 700	-5 700
Prognos 2002	16 400	16 400	0
Budget 2003	14 900	14 900	0

Avser: Insamlande av farledsavgiftsdeklarationer, insamling av Intrastatuppgifter, försäljning av vägavgiftsbevis och kontroll av exportgods.

Regeringens överväganden

Tabell 5.6 Härledning av anslagsnivå 2003-2004 för anslag 3:3 Tullverket

Tusental kronor

	2003	2004
Anvisat i 2002 års stats-budget	1 224 691	1 224 691
<i>Förändring till följd av:</i>		
Pris- och löneomräkning ¹	32 148	59 642
Beslut	10 775	35 422
Överföring till/från andra anslag	-30	-31
Övrigt	23	24
Förslag/beräknat anslag	1 267 607	1 319 747

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2002 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget fastställs till 1 267 607 000 kronor för 2003. Vid beräkningen har hänsyn tagits till en föreslagen varaktig förstärkning av anslaget på 15 000 000 kronor. Syftet med förstärkningen är att möjliggöra en effektivare bekämpning av narkotikasmuggling samt annan gränsöverskridande organiserad brottslighet. Genom satsningen kan utvecklingen av nya och effektivare arbetsmetoder för gränskontrollen intensifieras. Vid beräkningen har hänsyn även tagits till en varaktig överföring på 4 711 000 kronor från utgiftsområde 22 Kommunikationer, 36:11 *Driftbidrag till kommunala flygplatser*, i syfte att säkerställa att Tullverket efter den pågående ombyggnaden av Arlanda flygplats upprätthåller en önskvärd kontrollnivå. För arkivkostnader överförs 30 524 kronor till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Vid beräkningen har hänsyn tagits till differenser i förhållande till preliminär pris- och löneomräkning på 22 630 kronor. Därutöver har anslagsnivån justerats i syfte att begränsa statlig konsumtion, se volym 1, avsnitt 6.2.1.

För budgetåret 2004 beräknas anslaget till 1 319 747 000 kronor. Vid beräkning av anslaget för 2004 har hänsyn tagits till en varaktig förstärkning av anslaget på 10 000 000 kronor i syfte att möjliggöra en effektivare bekämpning av narkotikasmuggling samt annan gränsöverskridande organiserad brottslighet. Vid beräkning av anslaget för 2004 har även hänsyn tagits till en varaktig överföring på 14 411 000 kronor (2003-års prisnivå) från utgiftsområde 22 Kommunikationer, 36:11 *Driftbidrag till*

kommunala flygplatser, i syfte att säkerställa att Tullverket efter den pågående ombyggnaden av Arlanda flygplats upprätthåller en önskvärd kontrollnivå.

6 Kustbevakningens verksamhet avseende tullkontroll

6.1 Politikens inriktning

Kustbevakningen skall upprätthålla en hög kontrollnivå till sjöss avseende brott mot tullbestämmelser och in- och utförselrestriktioner. Inom kontrollverksamheten skall narkotikakontrollen ges högsta prioritet. Hög prioritet skall också ges kontroller mot storskalig illegal införsel av alkohol och tobak.

talet kontroller inom detta område. Kustbevakningen har lagt särskild vikt vid kontroller av varor vid EU:s yttre gräns och genomförde under 2001 knappt 17 000 kontroll-åtgärder varav ca 8 000 skedde i samverkan med Tullverket avseende mul- och klövsjukan.

Myndigheten har gjort mindre beslag av narkotika, alkohol och tobak.

6.2 Resultatbedömning

Kustbevakningen har ett särskilt ansvar för övervakning till sjöss och i skärgårdsområden. Under de senaste två åren har Kustbevakningen mot bakgrund av regeringens prioriteringar ökat an-

6.2.1 Analys och slutsatser

Regeringens bedömning är att det är vikt att ytterligare utveckla gränskontrollen samt att Kustbevakningen fortsätter att utveckla ett system för riskanalys baserat på underrättelser och brottsmisstankar.

